

OSTİM OSB BAŞKANI AYDIN, TASLAĞI DEĞERLENDİRDİ

'OSB'de vali kaynaklı sorun yok'

OSTİM OSB Başkanı Orhan Aydın, organize sanayi bölgeleriyle ilgili hazırlanan taslakta, brüt gelirlerden pay alınmasını ön-gören düzenlemeye karşı olduk-larını söyledi. Toplanan parayla OSB'nin enerji ve diğer giderleri-

nin karşılandığını belirten Aydın, "Bir gelir fazlamız yok. 'Gelirden pay alınacak' dersin, bu parayı ne-renden ödeyeceğiz? Bankadan kre-di alıp mı ödeyeceğiz" diye konuş-tu. OSB yönetimlerinde vali bu-lunmamasından dolayı bir sorun

yaşanmadığını ifade eden Orhan Aydın, "Valiler bazı bürokratik en-gellerin aşılmasında destek olu-yor. Ancak yönetimde bulunma-larının sistemin işleyişine çok şey katacağımı düşünmüyorum" dedi.
MARUF BUZCUĞİL-HÜSEYİN GÖKÇE/11

ORTADOĞU SANAYİ VE TİCARET MERKEZİ OSB (OSTİM) BAŞKANI ORHAN AYDIN

"OSB'lerin gelirinden %1 pay alma yanlıs"

Ankara Sohbetleri'nin konugu **OSTİM OSB Başkanı Orhan Aydın**, Aydın, kamuoyuna duyurulan **OSB Kanun** taslağında itiraz ettikleri konular olduğunu, **OSB'lerin** valilerin yönetiminde olmaması kaynaklı bir sorun yaşamadığını söyledi. **OSB'lerin** brüt gelirlerinden yüzde 1 pay alınmasına karşı çıktıklarını vurgulayan Aydın, zaten kar elde etmediklerini aktardı.

MARUF BUZCUĞIL
HÜSEYİN GÖKÇE/ANKARA

OSTİM OSB Başkanı Orhan Aydın, OSB'lerle ilgili kamuoyuna duyurulan kanun taslağında, üzerinde ittifak edilen düzenlemeler yanı sıra, itiraz ettikleri konuların da bulunduğunu söyledi. **OSB'lerin**, valilerin yönetiminde olmaması kaynaklı bir sorun yaşamadığını dikkat çekerek Aydın, brüt gelirinden yüzde 1 pay alınması uygulamasının da yanlış olduğunu bildirdi. Kur kaynaklı maliyet artışları sebebiyle **sanayicilerin** önünü göremediğinin altını çizen **Orhan Aydın**, döviz cinsi teklifin kabul edilmediği ihalelere firmaların teklif vermekte zorlandığını aktardı.

Ankara Sohbetleri'ne konuk olan **Orhan Aydın**, DÜNYA Ankara Temsilcisi Maruf Buzcuğil ve Ankara Haber Müdürü Hüseyin Gökçe'nin sorularını cevaplandırdı.

• İlk kez DÜNYA'nın gündemine taşıdığı OSB'lerle ilgili taslak kamuoyunda çok tartışıldı. Sizin bu konudaki görüşleriniz nelerdir?

Özellikle yönetimde valilerin yer olmasına ilişkin hükümü nasıl değerlendiriyorsunuz? Taslağı inceledik, bununla ilgili sayın Bakan ve Bakan Yardımcımızın katıldığı toplantılara biz de katıldık. Şimdi bu düzenleme ile **OSB'lerin** yönetiminde ve çalışma esaslarında değişiklik isteniyor. Gerçekten düzeltilmesi gereken, herkesin ittifak ettiği bazı iyilikler var. Ancak hep beraber itiraz ettiğimiz konular da var. **OSB** camiası yeni çalışmada bunların düzeltilmesini bekliyor. Valilerimizin yönetimlerde olmasını öngören kısmını ele alırsak. Bizim şu an valilerin yönetiminde olmaması kaynaklı bir sorun yaşıyoruz.

Sistemin normal işleyişinde, valilerimiz **OSB'ler** için gerekli bürokratik engellerin aşılması, istinad gibi konularda destek oluyorlar. Ancak sayın valilerimizin yönetiminde olmasının, sistemin işleyişine çok şey katacağını düşünmüyoruz. Üstelik, valiler için de gereksiz bir iş yükü olacaktır.

Başkanların seçime girme sayısına yönelik sınırlama getiren hükümleri de çok doğru buluyoruz. Yönetimler, hizmet sunuyor, yarışa giriyorlar, hizmetten memnun değillerse seçime değiyorlar zaten. Üstelik zaten Bakanın istediği zaman görev-

"Büyük firmalar kur farkını tedarikçilere yıkmaya çalışıyor"

• Büyük sanayi firmaları bizim tedarikçilere ödeme yaparken sözleşme şartlarına uymuyor, uymak istemiyor. Döviz cinsinden yapılan sözleşmelerde, kurun geldiği seviyeyi kabul etmiyor, eski kurun geçerli olmasını isteyen büyük firmalar var, tedarikçilere karşı. Birim fiyat, adet ve teslim tarihi belirleyerek anlaşma yapıyorsunuz, buna göre yatırım da yapıyorsunuz, fakat firma ödeme günü geldiğinde düşük kurdan ödeme yapmayı dayatıyor. Yani işveren büyük firmalar kur riskini bize yüklemeye başladılar. Kamu tarafına baktığınızda da firmamızın ihaleye girip teklif vermeye çekiniyorlar. Döviz cinsinden teklifler de

kabul ediliyor. Kur riskini bertaraf edecek bir mekanizmaya ihtiyaç var. Türk sanayisine gerçekten madalya vermek lazım. Bu kadar belirsizliği içinde yol bulup yaşayabiliyoruz. Krizlere, sorunlara bağlılık sisteminin gelişmesi olmaz da önemli. Hacvyatmaz gibi aykırı kalmayı beceriyor **sanayicimiz**. Daha önce de ifade ettiğimiz gibi ne tür zorlukla karşılaştığımızı biliyoruz, karşımıza hangi sorun çıkacak biliyoruz. Örneğin geçen yıl 56 kuruluş civarında olan elektrik, bu ay 90 kuruluş çıktı, önümüzdeki ay 114 kuruluş olacak. Kur artışının ihracata yönelik olumlu katkısı olacağına ilişkin söyleme de katılmıyorum. Çünkü

ithal girdiye bağımlı ihracatçıların eş zamanlı olarak maliyetleri de artıyor.

• OSTİM'in kümelenme konusunda Türkiye'ye örnek olacak nitelikte çalışmalar yürüttüğünü yakından takip ediyorsunuz. Bu sisteme nasıl başladınız?

Öncelikle teoride kalan, birçok kişinin üzerinde konuştuğu üniversite-**sanayi** işbirliği gibi konuların icraata döktük. Gelişmiş ülkelerin, rekabet gücünü artırmak için neler yaptığını inceledik. Karşımıza çıkan kümelenme konusu üzerinde durduk, inceleme sonucu öğrendiklerimiz üzerine de

kümelene modelimizi kurguladık. Modelimizde, firmaların bireysel olarak birbirini yok edici rekabeti yerine işbirliği, güç birliği yapabilmeye ulaşmasını sağlıyoruz.

• Raylı sistemler buna güzel bir örnek değil mi? Evet, raylı sistemler kümesindeki firmamızın,

ülkemizdeki birçok ihaleyi kazanmaya başladı. Belediyelerin ihalelerini de çoğunun yerli firmamızın alıyor. Bu konuda ciddi rekabet yapabileceğe hale geldiler. Üretim buna göre planlar hale geldiler. Yani sıra yurt dışında da önemli işler alan firmamızın var.

"OSTİM ÜNİVERSİTESİ'NİN TEKNİK BÖLÜMLERİ YÜZDE 100 DOLULUĞA ULAŞTI"

• Diğer OSB'lerde meslek lisesi görmeye alışıyor ama OSTİM, bunu biraz daha ileriye taşıyarak üniversiteye dönüştürdü. OSTİM Teknik Üniversitesi ile kuruluş öncesi hedeflerinize ulaşabildiniz mi?

Önce şunu aktarmalıyım. Bunun dışında firmaların nitelikli eleman ihtiyacı her zaman konuşulan bir şey, bununla ilgili olarak bölgemizde çarık eğitim merkezi, meslek lisesi, meslek yüksekokulu zaten vardı. Buna ilaveten firmaların teknolojik değişimi, dönüşümü ve gelişimi için Teknoloji Geliştirme Bölgesi oluşturdu. **OSTİM** Teknopark'ta 120 civarında Ar-Ge teknoloji firması var. ODTÜ ile beraber yürüttüğümüz ODTÜ-**OSTİM** kampüsünde ise 60'a yakın firma var. Yani toplandı, 180'in üzerinde bu alanda çalışma

yapan firmaya imkan sağlıyoruz. Bunun dışında da üniversite-**sanayi** ve teknolojinin bir arada bulunduğu ekosistemi oluşturmak için de çalışıyoruz. Zaten Ankara'daki üniversitelerin tamamıyla diyalogumuz var.

OSTİM Teknik Üniversitesi konusuna gelince, ne kadar uğraşarak ulaşalım üniversite-**sanayi** işbirliği alanında istediklerimiz çok olmadı. Hocalarımızın yeterince **sanayiye** hakim olmadığımızı gördük. Onlar için belli büyük firmalar var, onlarla işbirliği yapıyorlar ve bunun dışındakilerle ilgilenmiyorlar. Ülkemiz **sanayinin yüzde 98'**ini oluşturan KOBİ'lere çok faydaları olmadı. Firmalar üniversitenin faydası olmadığını şikayetçi, üniversiteler ise "İhtiyaç varsa firma beni bulsun" diye bekliyor. Biz bilgini üretme, dönüştürme, öğrencilerin üreterek

öğrendiği bir eğitim kurumu oluşturmayı amaçladık. **OSTİM** Teknik Üniversitesi'nde, öğrenciler de hocalar da **sanayiye** tenneff ediyor.

• Peki beklediğiniz sonucu ulaşabildiniz mi?

Yaptığımız işin doğruluğunu da kısa sürede gördük. Eğitim modelimizde çok güveniyoruz. **Sanayide** üretiminde olmasının nedeniyle de teknik bölümlerimizin tamamında yüzde 100 doluluğa ulaştık. Şu anda 1200'ü yabancı 3 bin 200 öğrencimiz var. **OSB**, üniversite, teknopark, firmalar, üretim ekosistemi niye ayağa kaldırdık, diğer **sanayi** bölgeleince de örnek olan bir yapı ortaya çıkarmak istiyoruz. Bizim hocalarımız projeyi yönlendiriyor, onları planlıyor.

Kapitalizm, sadece para, çıkar ve kâra odaklandı"

• Bir sanayi organizasyonunun yöneticisi olarak, küresel iklim değişikliği ve bu alanda yapılan çalışmalar hakkında ne düşünüyorsunuz?

İnsanlık dünyayı yaşanabilir olmaktan halden çıkardı. Zaten pandeminin de bozulan çevre, hava, su ve en önemlisi insan yüzünden olduğunu düşünüyorum. COVID 19 biter, yarın COVID-20 gelir. Kapitalizm sadece para, çıkar ve kâra odaklıdır. Daha yaşanabilir, daha paylaşımcı, daha insan, çevre odaklı bir dünya kuramazsak başımıza çok bela gelir. **OSTİM** olarak çevreye azami özen gösteriyoruz. Bünyemizde yenilenebilir enerji ve çevre teknolojileri kümesi oluşturduk.

den alma yetkisi de var. 1975 yılında **Sanayi** Bakanlığında mühendis olarak çalışmaya başlamıştım, şimdi de **OSTİM** de ülke ekonomisine katkıda bulunacak bir model oluşturduğumuza düşünüyorum.

"İSTEDİKLERİ PARAYI ÖDEMEK İÇİN KREDİ Mİ ÇEKCEĞİZ?"

• Gelirden pay alınmasını öngören bir hüküm de var galiba?

Evet, brüt gelirlerden yüzde 1'lik pay alınması öngörülüyor. Gelirden pay alma kavramı zaten kar elde etmiyorum, yani buradan bir gelir fazlam yok. Eğer bu aynen çıkar ve "gelirden pay alınacak" dersen, bu parayı nereden ödeyeceğiz? İstenen parayı bankadan kredi alıp mı ödeyeceğiz? Bu teknik olarak mümkün değil. Burada olsa olsa gelir gider fazlalığından bir pay olabilir. Örneğin elektrik faturalarında EP-DK zaten bizi sınırlıyor ve tahsil ettiğimiz paranın üzerine bir

kuruş ekleyemiyoruz. Zaten tahsilatın yüzde 90-95'i elektrik ve doğalgaz. Yani topladığımız paraları doğrudan kurumlara dağıtıyoruz.

Bir de **OSB'lerin** yapıları da birbirinden farklı. Örneğin biz **OSTİM** olarak KOBİ ağırlıklı bir yapıyı, bünyemizde ticarethaneler de var. Biz sonradan dönüşmüş bir **OSB'yiz**. Yani tüm **OSB'ler** aynı kalıba sokulamaz.

"EN ÇOK İHTİYAÇ DUYULAN ŞEY İSTİKRAR"

• Son dönemlerde faiz ve kurda yaşanan hareketlilik, KOBİ'lerin ağırlıkta olduğu OSTİM'i nasıl etkiliyor?

Şu anda büyüklüğüne ve iş hacmine bakılmaksızın, iş insanlarının en çok ihtiyaç duyduğu şey istikrar. Yani gelecek kurgusu yapabilecek ortama ihtiyaç var. Geliri dövizle olmayanın dövizle borçlanması yasak. Yatırım için alacağın makine dövizle satılıyor. Hem kurun yüksek olması hem faizdeki indirim ilk etapta ekonomiye, ihracata iyi geliyor gibi dursa da insanlar bu-

rada sürdürülebilirlik görmek istiyor, yani mevcut durumun sürdürülebilirliği konusunda ciddi şüpheler var. Esas sıkıntı geleceği görememek. Tahmin yapmak, geleceği okumak, planlamak giderek zorlaşıyor. Ancak, Çin kaynaklı gelişmeleri de göz önünde bulundurarak, pandemi sonrası dönem için Türkiye'nin şu anda bir avantaj yakaladığını söylemek mümkün.

LOJİSTİK MAALİYETLERİNİ YÖNETMEK ZORLAŞIYOR

Çin'den kopan taleplerin buraya gelmesi, bizim için nimete dönüşmüş vaziyette. İnsanlar üretimlerini artırıyorlar. Zaten **OSTİM**'de elektrik tüketiminde artıştan da bunu görebiliyoruz. Bunu fırsata çevirerek, ülkenin lehine olacak bir noktaya dönüştürmemiz gerekiyor. Bu noktada akaryakıt zammına bağlı olarak lojistik maliyetlerini yönetmek çok zorlaşıyor. Hammaddede fiyatları çok değiştiği için, fiyat vermekte de zorlanıyoruz. Kâr mı ediyorsun, zarar mı ediyorsun belli değil.